

Megjelenik minden csütörtökön. — Előfizetési ár: egész évre 4 frt, fél évre 2 frt, negyedévre 1 frt. — Hirdetések ára: 4 hasábos petitsor 8 kr. Az előfizetési pénzeket a Szent-István-Társulat igazgatóságához, a kéziratokat a lap szerkesztőségéhez (IV. Lövész-utca 13. sz.) kérjük küldeni.

Budapest, 1886.

S. szám.

Február 25.

Tarkányi Béla.

(1821. január 2. — 1886. február 16.)

A Szent István-Társulat elvesztette alelnökét. Közel hat hónapi betegség után f. hó 16-án reggel 9 órakor kiszenvedett. Ősszel a Szent-László-Társulat nagygyűléséből kimelegedetten távozván, a központi papnövélde folyosóin, hol ismerőseivel hosszabb ideig társalkodott, meghűlt, és ezen áthűlt állapotban utána mindjárt, daczára a kedvezőtlen időnek, Egerbe utazott. Megújult régi tüdőbaja, hozzájárult gyomor- és utóbb vesebaj. Régi egri orvosa, kihez nagy bizalommal viseltetett, előtte való nyáron halt meg; utána jeles homoeopatha orvos kezelte őt: ennek sikerült is a beteget annyira helyreállítani, hogy meglehetősen jól érezte magát.

Azonban »az ujév első négy napján — írta ő maga — orvosi tilalom daczára templomba járván, visszaestem betegségembe: a tüdőhurut-, az epebaj- és a rheumatismusba, melyekből január közepe táján jóformán kigyógyultam. Ekkor az orvos vesebaj-tüneteket vett észre rajtam. A gyuladás megelőzése végett sikeresen működött ugyan, de az új baj mégis annyira megrendítette egész valómat, hogy február 2-ikán, Gyertyaszentelő Boldog-Asszony ünnepén, felvevén a szentségeket az utolsó kenettel, elkészítve végrendeletemet, vártam a végórát.«

»De Isten irgalma — ekként folytatja — mely már háromszor visszarántott a sir szélétől, az ünnep délutánján és következő éjszakáján oly kedvező fordulatot adott e bajomnak, hogy ime most annak nyolczadán, bár ágyban fekvé, teljesíthetem apostoli missiómat, melyre a Szent-István-Társulatnál 14 év előtt vállalkoztam.«

A levél, melyből a fentebbi idézetet vettük, február 9-iről van keltezve, és tele van tervekkel, reményekkel.

»Mint tisztességesen megöregedett irodalmi huszár, — írja egyebek közt — ki akarom szolgálni, ha Isten éltet, a harmadik capitulát is, melylyel a Szent-István-Társulat, élén az irántam mindig oly nagykegyességű fővédnökkel, a bibornok herceg-primás ő eminentiájával, megtisztelt, amiben mindig legszebb jutalmát látom közel 50 éves egyházi irodalmi működésemnek.«

Néhány napra rá, febr. 11-ikén, a társ. igazgatónak külön levelet írt, óhaját fejezvé ki, hogy a Társulat nagygyűlésén részt vehessen. »A nagygyűlés — írja — úgy vélem, őszre marad, talán a Budavár visszavételének triumphális napjaira, a meddig javaslatunk minden részleteivel elkészülhetünk.«

Reménye nem teljesült. F. h. 14-ikén este, Fraknói Vilmos kanonok urhoz, jó barátjához sürgönyözött, hogy azonnal látogatására Egerbe siessen; ez életben még egyszer beszélni kíván vele. 16-ikán már megszakadt az élet fonala.

Nem lehet czélunk e szűk téren adatgazdag életrajzát megírni. Irodalmi birének már teljes magaslatán állott, midőn a Szent-István-Társulat 1872-ben a püspökké kinevezett Ipolyi Arnold helyébe alelnökké választotta. Akkor már megjelentek egyházi énekei, megjelentek a Társulat kiadásában költeményei, megjelent magyar szent írása, meg Klopstocknak általa remekül fordított Messiása; meg számos imakönyvei, meg »Kath. egyházi énektára,« sat.

1872 óta jóformán a Szent-István-Társulatnak szentelte gondjait, amellet buzgón végezte azon hivatalkat, melyeket nm. érseke reá, mint székesegyházi kanonokra bizott.

Társulatunknál híven igyekezett Ipolyi nyomdo-kaiban járni, mit beszédeiben ismételt hangsúlyozott. — Alig volt nagyobb öröme, mint ha a Társulat által fölkéretett péterfillér vagy hódolati levélnek Rómába vitelére. Szíve Rómába vonzotta. Meggyőződése volt, hogy az olaszországi levegő egészségére jótékony hatással bír; de ez mellékes dolog vala; a fő volt nála a kereszténység fővárosát fölkereshetni és fiui hódolatát Krisztus helytartójának bemutatni. Évenként megfordult az örök városban vagy 11 év óta. IX. Pius előtt épen oly ismeretes és kedves alak volt, mint XIII. Leó előtt. Római zarándoklására nem egy ízben nagyon megrendített egészséggel indult. De utjában állapota mindig jobbra fordult.

Tavaly Velencében váratlanul nagyon súlyosan lepte meg a betegség, fuldoklási rohamai voltak. Elhagyatva feküdt a vendéglőben. Ekkor fülét magyar hangok üték meg, a szomszéd szobában magyarok voltak. A beteg átküldé a pinczért, hogy a magyar urak közül valaki jőne át, mert egy magyar utas — egy egri kanonok — a halállal küzködik, s halála előtt némely intézkedéseit szeretné tudatni otthon. — Azonnal megjelent egy tekintélyes magyar ur. Tárkányi előadá kérelmét, hogy azon esetre, ha meghalna, tudatná azt nm. érsekével s egynémely intézkedéseit mondotta tollba. — A tekintélyes világi ur kijelenté, hogy ő gróf Festetic (keresztnevét nem tudjuk), azt kívánja ugyan a kanonok urnak, hogy az Isten adja vissza egészségét; de aziránt legyen megnyugodva, hogy szükség esetében kijelentett óhajtságának pontosan eleget fog tenni.

A jelentés szüksége nem állott be. Néhány nap alatt annyira összeszedte magát, hogy folytathatta utját Rómába, ahol üdülés végett ezen alkalommal a szokottnál hosszabb ideig tartózkodott.

Nem rég egyik fővárosi barátjának írta, hogy csak még egy-két római ut megtevéséhez adna Isten neki erőt és egészséget.

De nemesak betegsége alatt készített tervei és ápolat reményei nem teljesülhettek; néhány készséggel elvált megbízása is teljesítetlen maradt. A nm. püspöki kar nem rég megbizta a forgalomban levő káték hibáinak kijavításával és hiányainak pótlásával. A Társulat pedig fölkérte az új kiadásra váró »Officium divinum« revisiójára, illetve annak átdolgozására. Még élhetni remélt; félév előtt még asztmáján kívül egészségi állapota nagyobb aggodalomra épen nem szolgáltatott alkalmat. Azért valamint egyrésztől bizalom nyilvánult iránta a néha terhesebb megbízásokban, úgy ő azokat készséggel elfogadta.

Csalatkoztunk és csalatkozott ő is életerejé megtelésében. Annyi kétségtelen, hogy a Szent-István-

Társulat melletti hivataloskodása tartós nyomokat hagyand maga után. Nem is említve, hogy mint Moeccnás a Társulat szellemi fölvirágoztatására több ízben jelentékeny áldozatokat hozott, az ő alelnöksége alatt a Társulat pénzügyi tekintetben oly magaslatra emelkedett, mint eddig soha. Semmit sem koezkázthatni! volt elve. Ez elv egynémely óhajtott vállalat megindítására talán bénítólag hatott; de a pénztár tagadhatlanul gyarapodott.

A fölött tartandó emlékbeszéd az elköltözött érdemgazdag férfiu országos érdemeit kellő fénybe fogja állítani. Itt csak társulati működése egy halvány sugarát tüntettük föl.

Dr. TÁRKÁNYI B. J.

(† 1886. febr. 16.)

Orgona, szólalj meg, bús hangjaid ünnepi költőd

Sirja fölött zengjék szivreható dalait.

Ómaga volt, kinek a szent énekek — annyi remekmű —

Ékes gyöngyeiből fűz koszorúkat a nép.

És imakönyveinek vallásos kincse mi gazdag

Fényt áraszt minden korra, hívőre dicsón.

Ő a magyar Klopstock, ki a Megváltónak előre

Hirdeti lángéhszszel megjelenése korát.

Szentírás szövegét magyarítá a korigényhez

Angyali békével. Láttá, csodálta Egyek.

Hát mint nemzeti költőről hallgasson-e ajkunk?

Nem szabad; a jelesek közt ragyog ugy is Eger.

Annyi kiváló szellemi fényt nem ad egy megye sem már;

S ime a pusztító angyal Egerre leszállt.

Könnyű volt neki őt elvinni az égbe, a földön

Már csak szelleme élt roskatag íve alatt.

Még mikor ifjú volt, rózsás kertjének örömmel

Szentele szép napokat rózsá-piros maga is.

Lelkesedett a közjóért, s részt vett a világban

Mint nagy műértő s műszerető hazafi.

Láttuk az értékes műcsarnokot otthona esendjén,

Melynek csak ritkán volt remetéje maga.

Országos hivatás volt lelki sugallata, melynek

Végre is éltével kelle fizetni adót.

A haza és egyház háláját birta egészen;

Országos részvét öröködik álma fölött.

Mert csak is álomnak lehet a szentek kimulását

Tartani, föltámad benne az isteni lény.

Tárkányit beragyogja saját érdem-koronája,

Mink, akik őt szeretők, áldjuk az ő porait.

Emlékét körülállja az ifjúság kegyelettel!

S műveiből koszorút köt neki sirja fölé.

Megyer 1886 febr. 19-én.

Santha Mihály.

Nincs Isten.

— Beszély. —
(Folytatás.)

VII.

Nem került egy évbe, és az óriási gyár felépült. Kint a város végén emelkedett a nagy épület hosszú ablaksoraival, hatalmas kürtőivel, terjedelmes udvarával, amelynek középső szárnyát, egészen elkülönítve, izléses modorban készült kastélyforma épület képezte. Ez volt a birtokos, a tulajdonos magán-lakása; onnét jobbra-balra a különböző hivatalnokoké, felügyelőké. Két oldal földszint a raktáraknak vala berendezve, ahová a kész portékát helyezték el. A háromsoros homlokzat irányában felosztott termekben voltak elhelyezve a szövőszékek, a fonógépek, egyelőre mintegy kétháromszáz munkásra számítva. Az épületnek két kapuja volt. Az egyik főbejárat a munkások számára, a másik az ellenkező irányban a tulajdonos magán-használatára. Az egész épületen meglátszik, hogy gyakorlati ember teremtette, — és hogy volt pénze hozzá elég, — mert az építkezés és felszerelés roppant pénz-összeget felémésztett. Hanem a Werner Gotthárd-czég, ugy látszik, bőven rendelkezett pénzzel és költséges befektetéseivel csak azt bizonyította, hogy biztos haszonra és jövedelemre van kilátása.

Mikor minden készen volt, mintegy nyolczvan főből álló munkás élén beállított a tulajdonos a gyárba. A bevonulás valóságos ünnepet képezett a városban. Az elüljáróság, a mely hivatalból részt vett ezen ünnepen, meg vala győződve arról, hogy a gyárral egy új virágzási korszak kezdődött meg a város számára. Az ipar terén minden verseny áldásos, és ugy az országnak, mint a közönségnek hasznára van. Az új gyáros az ünnepélyre meghívta a városi takácsokat is rendre, hanem azok közül egyetlen egy sem jelent meg azon. Ami igen természetes volt.

A gyár már az első hónapban megmutatta életrevalóságát. A forgalom és fogyasztás napról napra nőtt. Az eddig elég nagy és kényelmes városi vendéglőt meg kelle nagyobbítani, különböző szállásokról gondoskodni, — mert folyton jártak-keltek az utazó úgynökök, kereskedők, vállalkozók. A városi szekeres gazdáknak a fuvarban új kereset-forrásuk támadt. Minden nagyban, fényesen, a legszebb jövőt hirdelve indult meg. Volt oka örülni mindenkinek. Csak Hatosi Gáspárnak és iparos társainak nem volt oka örülni.

A gyár működésének első napjaiban összegyűltek mindnyájan Hatosi Gáspár házában, tanácskozándók, mittévk legyenek ezen hatalom ellen, mely egyszerre váratlanul élet-halálharcra hívta föl őket. Egy rész azt tervezte, hogy legjobb lenne a gyárral iparszövetségre lépni és annak felajánlani munkaképességét; a másik rész, és ezeknek élén az ifju Hatosi Márton, amellet volt, hogy el kell fogadni a versenyt. Ha erős szövetségben maradnak egymással, ha mindvégig kitartók lesznek, ha munkáik egyedáruságát megőrzik, ha megmaradnak czikkeik valósága mellett, lehetetlen, hogy a fogyasztó közönség elforduljon tőlük. A becsületes munkának mindig van kelete. Azután a város már is messze földön híres gyártmányairól. A legjobb ke-

reskedő-czégek szivesebben megmaradnak az ismert szolid iparosoknál, mintsem hogy a felületes gyári munka után kapkodjanak. A jó munkát mindenütt és mindig jól fizetik. Ha mindenben is, de a gyártmányok minőségében a gyár nem fog versenyezhetni a kézi iparral. Ez volt Hatosi Márton véleménye.

A bátorító, megnyugtató vélemény nérai reményt nyújtott az elesüggedt iparosoknak. Az öreg Hatosi Gáspár nem tett hozzá semmit fiának beszédéhez, csak arra kérte társait, hogy hallgassák meg ezuttal Hans mestert is. Mit mond ő?

Hans mestert előhívták a szövő-szék megől, a hol épen a három dolgozó legénynek magyarázta, hogy mi az a gyár, mivé teszi a munkás embert. Mikor belépett a szobába, s megpillantá ott összegyülekezve a város összes iparosait, — arcán elterült a régi, már elfeledt vad elkeseredés. Szomoruan leránczolt szemöldökkel hallgatá meg, hogy miről van szó, miről kérik véleményét.

— A ti tanácskozástok hiába való fáradság, elkésett dolog! szólott Hans mester. Akkor kellett volna föllépni, mikor a baj keletkezöben volt. Már most többé nem lehet segíteni.

— Azt majd meglátjuk! kiáltá hevesen Márton.

— Meglátjátok! Mi a versenyt ki nem álljuk. Egy év elseper mindnyájunkat. Mindaz, amit hosszú éveken keresztül a tisztas munkával szereztetek, el fog veszni, semmivé fog lenni. Egy év mulva, talán rövidebb idő alatt, mindnyájan koldusok leszünk. Én ezt már láttam egyszer életemben; nézzetek rám! Engem is a gyár tett semmivé. Mindent megölt bennem. Ti nem tudjátok, hogy a nyílt égből lehulló istennyila, a romboló vihar, a megnyílt pokol nem olyan rémítő a magánkéz munkás iparára, mint a gyár. Kiszívja erőnket, halálra dolgoztat, megöl bennünk minden magasabb ösztönt, teremtvő vágyat, rabszolgákká tesz; rendelkezik életünk, sorsunk fölött, mindennapi kenyerünket tartja markában, s mikor mindent elvett tőlünk, akkor kilök az ajtón.

Mindnyájan megdöbbenek a hallott szavakra.

— De ennyire csak nem jutunk? mondának néhányan.

— De meglássátok, ennyire fogunk jutni. Ismerem én ezt a divatos ördögöt, amely ezeket nyel el évenkint. Tudjátok ti mi az, amikor száz és száz embernek élete, jó- vagy balsorsa, mindene egyetlen ember kezében van, egyetlen egy ember szeszélyétől függ, akinek szerencséje és szerencsétlensége egyformán a ti nyomoruságtok. Mert minél szerencsésebb, gazdagabb a gyáros, annál inkább többet vett el tőletek, hogy azzá lett légyen, és ha szerencsétlen, elbukik, — magával ránt mindnyájunkat.

— Én Istenem, Istenem! sóhajtá Hatosi Gáspár, — mi tévők legyünk?

— Két mód van! szólott vállát rángatva Hans mester.

— Halljuk, mi az?

— Egyik rosszabb, mint a másik, de más nincs.

— Tehát?

— Az első az, amit én tettem. Elhagytam hazámat, szülőföldemet. Elmentem, kivándoroltam. Menjete ti is máshová! Itt már nem élhettek meg.

Általános felzudulás jelenté, hogy ez lehetetlen.

— Mindnyájan ide valók vagyunk! Ősapáink itt laktak; itt van hazánk, földünk, családunk, gyermekeink! Szülőföldünket nem hagyhatjuk el!

— Akkor még hátra van a másik mód.

— És az?

— Ezt félve mondom ki és azt teszem hozzá, hogy inkább éhen halok, de én el nem fogadnám azt. A másik mód az, hogy menjete a gyárba dolgozni ti is!

A mesterek mindnyájan hallgattak, csak Márton szólalt föl:

— Azt én nem teszem meg soha.

— Én sem, én sem! Kiálták valamennyien. Ha verseny kell, legyen verseny. Majd meglássuk, ki fárads ki előbb!

Azután szétoszoltak. Valamennyinek amaz erős elhatározása volt, hogy a legvégsőig fogja folytatni a harezot a gyár ellen; valamennyi néhány hét múlva belátta, hogy az teljesen lehetetlen.

A gyár munkásai természetesen már az első hetekben sűrűn érintkeztek a többi legényekkel. Az érintkezés elejénte ingerkedő, utóbb csak feszes, elvégre barátságos lön. A gyári munkások a vasárnapokon közös helyiségekben gyűltek össze, ott mulattak, vigadoztak; az iparosok legényei onnét ki voltak zárva. Ez nagyon nehéz kísértés volt nekik, mert sem ezivódást bizonyos veszteség nélkül velök nem kezdhettek, sem erre okot amazok nem adtak. Sőt ellenkezőleg, ha egyik-másik köztük tévedt, azt ott fogták, testvériesültek vele, esábitgatták, hitegették minden jóval, hogy mennyivel könnyebb a gyárban a munka, milyen pontosan fizet a gyáros, mennyivel magasabb ott a fizetés, — mennyi minden jöbөн részesülnek s a többi. A legény azután gondolkozóba esett; otthon közölte a hallottakat pajtásaival, — azok ott összesugtak-bugtak s egy szép napon kezdetek lassankint átpártolni a gyárhoz. Eleinte egy-kettő, az azután vonta maga után a többit. Nem mult el két hónap s a város mesterei egyetlen egy legénynyel sem bírtak. Valamennyi ott dolgozott a gyárban.

Ez az eset előrelátható volt. De nem volt előre látható az, hogy alig negyedév múlva már az egyik fiatal mester is felügyelő-állást kapott a gyárban. Ez villámesapásként hatott a többiekre: az egész czéh szét vala bomlasztva. Azontul megszűnt minden szövetség közöttük. Valamennyi arról kezdte gondolkozni, miképen meneküljön ki a hinárból.

Mert menekülni kellett. Műhelyeik üresen állottak, szövőszékeikkel akár felfűthettek, az üzlet teljesen pangott. A gyár mindent magához ragadott, minden előnyt kiaknázott. A nép maga vakon ment utjára s veszni hagyta a régi becsületes czégeket, mert a gyár mindent drágábban vásárolt meg és olcsóbban adott el, mint a magán-iparosok. A város maga épen nem törődött polgárainak sorsával, mikor a gyár busásan kárpótolta mindent. A magukra maradt mesterek nem tudták, mitévők legyenek. A nyers anyagot elszedte előlük a gyár és ők ha dolgozni akartak, csak másod-kézből juthattak az anyaghoz. És munkájoknak nem volt sem látszatja, sem sikere. Egy ideig csak küzdöttek a ropant erő ellen, amely mint a szükülő gyűrű, mindinkább összeszorította őket, de elvégre is elhullottak egyenkint az egyetlen harezban. A legtöbb felkereste a

gyárost és felajánlotta szolgálatát. Ott szívesen fogadták valamennyit. Adtak állást, munkát mindenkinek. Egy más rész pedig, amelyik tehette, ott hagyta műhelyét, összeszedőzködött és elment Isten tudja hová. Minden ugy történt, a hogy Hans mester előre megmondotta.

Csak Hatosi Gáspár háza volt az egyetlen, a mely a megkezdett harezot tovább folytatta.

(Folytatása köv.)

Tél végén.

Örök halál borít-e hát el
S sötét enyészet, néma föld?
Fent bús felleg robogva szárnyal,
Parányi fény küzd a homálylyal
S vadul dühöngő szél süvölt.

Virága nincs kihalt mezőnek,
Kietlen itt völgy és orom;
S míg nézdelem e pusztá tájat
Lelkemb' dülva-dül a bánat
S nyomasztó néma fájdalom.

Sohajtok s elborúlva kérdem,
Oh lesz-e itt mosoly, virág;
Vidít-e dal sovárgó lelket,
Ha majd merev fagyod fölenged
Ijesztő tél, rideg világ?

Picziny bokor zizegve súgja:
Lesz még verőfény, lesz remény;
Kihalt öröm föltámad újra
Lehull keserved koszorúja
S mosoly virül szived telén!

Lévay Mihály.

TÁRZA.

A holdogságos Szüz kápolnája Matariehben Kairó mellett.

(Jullien kairói hittérítő följegyzései nyomán.)

A koptok régi egyházi naptárában a Bauné kopt hónap (mely körülbelül a mi juniusunknak felel meg) 8-ikáról olvassuk: »A Boldogs. Szüz, Isten Anyja templomának fölszentelése Matariehben Kairó falain kívül, hol a Szüz anya isteni Fiával és jegyesével visszatérvén Egyiptomba, istenileg édesvizü forrást fakasztott.« (Niles, Calend. utriusque eccles. t. VI. p. 657.) Tehát az első századoktól fogva a Bold. Szüz temploma állott a materichi csoda-forrás mellett a hires balzsam-kertben, a hol a szent család megpihent, és ezen egyház kétségen kívül igen nagy tiszteletben állott, mivel fölszenteltése napját a koptok egész Egyiptomban megünnepelelték.

Midőn Mohamed hivei Egyiptom uraivá levének, a templom leromboltattott egyikében azon nagy üldözéseknek, melyeknek a keresztények 720-ban és 1000 felé voltak kitéve.

A béke helyreálltával a keresztények ugyanazon helyen kis kápolnát építettek, melynek leírását Brocard. XIII. századbeli szerzetestől birjuk. »A balzsam-kertben — ugymond — láttam a forrást, ahol a Bold. Szüz gyakran megmosdotta a kised Jézust, fehérneműjét, valamint láttam a követ is, melyre a ruhát szárításra kiaggatta. A forrást és a követ a keresztények nagy

tiszteletben tartják. Van ott egy kis kápolna azon a helyen, ahol a szent család megállapodott. A szaraczenok szintén tisztelettel viseltetnek iránta, s abban égő lámpát tartanak fönn.»

*

Ez a kis szentély is eltűnt! Helyébe nagy ház épült, mely magában foglalja a csoda-forrást és a zarándokoknak szállóul szolgált. Az utasok elbeszélése szerint ezen ház — az egyiptomi pasák tulajdona — több átalakításon ment át; hagyomány szerint ájtatos velencei kalmárok márvánnyal rakaták ki a forrás medenczéjét s a falba kis fülkét készítették, melynek aljában azon kő volt, hol a hagyomány szerint a szent Szűz lefektette isteni gyermekét, és ahol a forrásban megmosott fehérneműjét szárította. A midőn a pasák megengedték a keresztényeknek az ezen házba való bemenetelt, az áldozárok a mondott kő fölött nem ritkán szentmisét mondtak.

Bruyn Kornél hollandi utazó és festő 1680 felé lerajzolta ezen háznak mind belsejét, mind külsejét; e rajz feltehetően »keleti ut« című művében. A ház minden határozott stíl nélküli négyszögű épület, s egyetlen egy teremből áll, melyben van a forrás és a kis fülke. Kívül falrészletek láthatók, valamely nagyobb épület maradványai.

A régi templom végmaradványát lerontották a mult században; ma nincsen többé semmi nyoma.

A balzsam-kerten kívül nem volt egyéb sétahelynél, melyet Kairó lakói szoktak fölkeresni. Sem imaház, sem egyéb vallási jelvény; az ájtatos zarándok csak pillanatra térdelhetett le a Bold. Szűz fája alatt, a bámuló közönség és arabok szemei előtt, kik az ájtatoskodóktól alamizsnát kértek.

Ma ismét a Bold. Szűznek igen csinos kápolnája áll a forrás és fa közelében a barlang fölött, mely hű utánzata a lourdesi barlangnak.

*

A keresztény utas, mielőtt fölmege a sziklára, melyen a kápolna áll, a barlangnál letérdel a lourdesi Min-asszonyunk szobra előtt, és imádkozik a szegény muzulmanokért, kiknek ő szintén anyja, de kik még nem értik a mennyei szöveget, melyet tőle hallanak: »Én vagyok a bűn nélküli fogantatás.« A kápolnában egy szent kép, melyet Jézus társaságának főnöke ajándékozott, feltünteti a szent családot, letelepülve a matriehi fa alatt közel a forráshoz, melyet az isteni gyermek anyjának engedélyével fakasztott. Mily édes megcsókolni azon földet, melyen egy hatalmas ellenség által elűzött Szűz Mária és József jártak, és imádkozni ott, ahol ők imádkozának; elmélkedni néhány pillanatra azon helyen, ahol viselték a munka fáradságait, a szegénység súlyos voltát s a világi gondolkozásu emberek megvetését!

*

Matriehben a Bold. Szűz tisztelete helyreállítottatott minden akadály és mintegy előre megállapított terv nélkül. Ugyanazon Isten, ki egyik egyházatya szavai szerint csodálatosan föntartja szentjeinek ereklyéit, mint ugyanannyi üdvös forrást, melyekből reánk megszámlálhatlan sok jótétemény foly, Egyiptomban időzésének nyomait is fönn akarta tartani. Olyan időben, midőn Egyiptom arra látszik készülni, hogy újra kereszténynek legyen, Isten azon helyen, ahol lakott, újra fölemeli szentélyét ott, ahol az első századok keresztényei imádták őt és szent kegyelmét kérték.

1883-ban, tehát alig három év előtt, Jézus társaságának atyái meghivatván Kairóba, hogy a kopt nemzet számára papokat neveljenek, a vidéken házat kerestek, ahol növendékeik szünidőben idülhetnek.

Ekkor Matriehben, 8 kilométernyire Kairótól, felajánlották nekik a kertet, melyben a Bold. Szűz fája áll. Ezen kert ekkor csak negyedrészt képezte az egykori balzsam-kertnek, melynek többi három része a khedive személyes tulajdonát képezi. Azt a negyedrészt kertek akkor vendéglős birta. Ettől vették meg Jézus társasága atyái a szent család által megszentelt helyet, azon reményben, hogy ott a Bold. Szűz és sz. József tiszteletét is sikerülni fog megújítaniok.

*

Alig lett ez köztudomásúvá, egy magát megnevezni nem akaró ájtatos lélek meghatva a nagy kegyelmek által, melyek Konstantinápolyban a lourdesi Min-asszonyunk közvetítésével magukra a muzulmanokra áradnak, fölkererte a szerzeteseket, hogy a matriehi kertben építtessenek lourdesi barlangot. Aztán küldött egy Lourdesban megszentelt szobrot, néhány követ Moszabielleből, a barlang mintáját, és ígérte, hogy a költségeket ő fogja viselni.

Ugyanakkor több oldalról azon óhajítás nyilvánult, hogy szentély építtessék a Bold. Szűz régi templomának pótlására. A kápolna fölépíttetett a barlang sziklája fölött Guimbard Károly kairói építész terve szerint. A költségeket adakozás által fődözték. Kairó ájtatos hölgyei magukra vállalták a kápolna belső feldiszfittetését, ezzel Isten áldását esdvén le gyermekeikre, kiknek nevei márványtáblákba vésvé az alapfalba rakattak.

Az ut a kápolnához a khedive kertjén keresztül vezet. Egy kapu 40 méternyire a forrástól és 50 méternyire a Bold. Szűz fájától egy kis teraszra nyílik, mely a sziklát övedzi. Ez leszen a Bold. Szűz kertje. Együtt lesznek ott azon fák és növények, melyek illata, szépsége, nagysága az egyházatyák és a szent könyvek kifejezései szerint (Jézus, Sirák fia könyve 24, 17—23) Mária tökélyeit jelképezik; máris van ott a cédrus, ciprus, pálmafa, rózsafa, olajfa, platán, terpentinfá, szőlőtő. D'Abbadie Antal tudós keresztény utazó Hedszából hozott csemetéket a mekkai, egykori judeai vagy egyiptomi balzsamfából, melyet egykor Kleopatra Jerikóból vitetett Matriehbe. Remélik, hogy meg fog honosodni.

*

A régi megcsontított porfir- vagy mészkövi egyiptomi szobrok emlékeztetnek bennünket, hogy Jézusnak a földön megjelenésével az egyiptomi bálványok összeromboltattak.

Egy Egyiptomban talált és hierogliphokkal beirt kövön látni golyót, rajta keresztrel; aztán látni oly keresztet, melynek csucsa gyűrű, továbbá fogantyukkal ellátott keresztet, melyet az egyiptomi parasztok a Nil csatornái kulesának tekintettek, de mely a keresztények felfogása szerint az Üdvözítő keresztnek titkos jelvényét képezte.

A kápolna belsejében a díszítmények s a fogadalmi ajánlékok bizonyosságot tesznek a hívek ájtatos érzületéről s az ott nyert kegyelmekről. Egyebek közt van ott egy igen diszes csillár, melynek gömbjei mindannyi művészileg díszített strucztojás. Ez az egészen közel levő nagy strucz-kert igazgatójának műve és ajándéka.

Nem mulik nap anélkül, hogy ájtatos zarándokok a Bold. Szűznek az ő kápolnájában vallásos hódolatukat be nem mutatnák. A kairói vallásos társulatok, congregatiók, a szent Vincze-egyletek, a buzgó irlandi katonák gyakran fölkeresik e helyet. Sőt nem ritkán látni ott imádkozó muzulmanokat, kik elragadtatva borulnak le a szent család szép képe előtt, mely az oltár falát díszíti.

A Bold. Szűz ezen szentélye a mai Egyiptomban az egyetlen kegyhely. Az egyetlen katolikus kápolna, mely a vidéken felta-

lálható. Egy ideig aggódtak, hogy a szentély ki fogja hivni a muzulmanok fanatizmusát, kik majdnem kizárólag lakják a falut. Eddig minden sértetlen maradt; sőt mintha Mohamed szegény hívei közt a Bold. Szűz tisztelete hódítani kezdene.

Jézus, Mária, József soha sem lesznek feledve e vidéken, melyet jelenlétükkel megszenteltek. A Mária-tisztelet megindult; talán idővel terjedni fog: talán a szerény kis kápolna helyében nagyszerű bazilika fog emelkedni. Ez Isten titka. A szent család iránti vallásos kegyelet ott élénk! az Ég talán meg fogja ihletni a lelkeket a cultus tovább fejlesztésére.

RÖVID HIREK.

* **Gyászjelentő.** Tárkányi Béla társ. alelnök elhunytáról az egri főkáptalan a következő gyászjelentőt adta ki: Az egri főkáptalan fájdalmas szívvel jelenti szeretett tagjának: Tárkányi Béla József egri kanonok-, a bold. szűzről nevezett borsmonostori apátnak, székesegyházi főesperesnek, a Szent István-társulat alelnökének, pápa ő szentsége t. kamarásának, hittudornak, a magyar tud. akadémia tiszteleti, a Kisfaludy-társaság rendes, a magyar tört. társulat igazgató választmányi. az országos képzőművészeti tanács tagjának, az egri érseki lyceumi nyomda felügyelőjének, Hevesmegye bizottmányi tagjának, stb. folyó 1886 évi február 16-án d. e. 9 órakor. életének 66-dik, áldozásának 42-dik évében, a haldoklók szentségeinek áhitatos fölvétele után, Istenben helyezett törhetetlen bizalom- és megnyugvással történt gyászos elhunytát. Földi maradványai e hó 18-án d. e. fél 10 órakor fognak beszenteltetni, és az engesztelő szent miseáldozat bemutatása után a főtemplom sirboltjába letétni. Eger, 1886. február 16-án. Az örök világosság fényeskedjék neki! — A temetés Egerben nagy részvét mellett ment végbe. Az egyházi szertartást fényes segédlet mellett Lengyel Miklós püspök és nagyrépost végezte. A társulatnak több képviselője volt jelen. Társulatunk a boldogultért az egyetemi templomban csütörtökön gyászmisét szolgáltat.

* **Halálozás.** Mikula György monostori apát, esperes, a Ferencz József-rend lovagja, korponai plébános, e hó 18-án 71 éves korában elhunyt. A boldogult a magyar állameszmének a fölvidéken egyik buzgó előharcosa volt. Kiváló érdemeket szerzett magának a tanügy terén s ezek elismerésül nyerte ő felségtől a Ferencz József-rend lovagkeresztjét. Korponán 40 év óta plébános volt s osztatlan szeretetben részesült.

* **A Mátyás-templom harangjainak elhelyezése ügyében** a vallás és közoktatásügyi miniszter a fővároshoz leiratot intézett, melyben a templómépítési bizottság azon szándékát, hogy a templom harangjai a halászbástyán haranglábon helyeztessenek el, kifogásolja, mert ez a vár lakóira nézve mi előnyvel sem járna. a mennyiben a bástyát körül fogó magas épületek miatt a harangozás onnét a várban a legközelebbi környéken is alig lenne kivehető; ellenben, ha a templom szentélytornyoskájába helyeztették el egy megfelelő sulyu harang, a harangozás a vár nagyobb területén lenne hallható. Felhívja tehát a fővárost, hogy nyilatkozzék, vajjon egy megfelelő harangnak a mondott tornyoskába elhelyezését kívánatosnak találja-e, s ha igen, az esetben az ideiglenes elhelyezés iránt intézkedjék.

* **A tél az alsó vidékeken egészen megenyhül;** Dalmáciában a mandolafák már virágoznak, s Fiumében egészen kitavasodott az idő.

* **Nagy havazást** jelentenek Bács-Földvállról; az utak a hó miatt járhatlanok, s a kerekedett vihar óriási hófúvásokat hord össze. A Ferencz-csatorna befagyott.

* **Mátyás király kazuláját** 6 ezer forintért vette meg ő felsége a király a fojniczai zárdától, s egyuttal egy hü utánzatot is adott érte. A ferenczrendiek a 6 ezer forintot templomot fognak építeni.

* **Fütött kocsikat** kezdenek használni egy idő óta Berlinben a lóvasutakon; a fütésre egy amerikai mérnök elmésen szerkesztett kályháját alkalmazzák.

* **A Budavár visszavételének emlékére rendezendő történelmi kiállítás** tervezőjét, Mailáth Bélát, a király főudvarmestere értesítette, hogy ő felsége elrendelte a bécsi Burgban levő négy nagyértékű s Budavár visszavételéből csataképeket ábrázoló gobelin-szőnyegnek, valamint a cs. kir. éremgyűjteményből Buda visszavételének emlékére vert 37 emlékéremnek átengedését. A nancy-i muzeumban Buda visszavételét ábrázoló festmények és rajzok megszerzése iránt a kellő lépéseket már megtették. — A kiállítás tárgyai közé ujabban Nógrádmegye közönsége jelentett be érdekes okmányokat s gr. Forgách Adám 1681—1700-iki nógrádi főispán olajfestésű arczképét.

* **Főpapok kinevezése.** A nagyváradi és váci püspökségek betöltésére nézve mindenféle időelőtti hírek járták be a lapokat. Ezek ellenében a félhivatalos »Nemzet« kijelenté, hogy nagyváradi püspökké valószínűleg közelebbi Polyi Arnold püspök ő exclja fog kineveztetni, — a váci püspökség pedig valószínűleg még hosszabb időig nem fog betöltetni.

* **Liszt Ferencz** zeneakadémiai lakásán szorgalmasan dolgozik egy nagy zeneművén. Liszt márczius 14-én vagy 15-én hagyja el fővárosunkat és mint kijelenté, egyenesen Párisba utazik. Párisból legelső útja Londonba fog vezetni, onnan pedig Sz.-Pétervárra.

* **Magyarország áruforgalmáról,** 1885. év november havában, hivatalos kimutatás alapján a következő adatokat közölhetjük: Behozott Ausztriából 4541 db és 857,342 mm.; a többi államokból 16,434 db és 419,106 mm., tehát az összes behozatal 20,975 db és 1,276,448 mm. volt. Kivitetett Ausztriába 91,300 db és 2,129,856 mm., a többi államokba 2,995,620 db és 971,935 mm., tehát az összes kivitel 3,086,920 dbra és 3,101,792 méter-mázsára rugott.

* **Mennyi pénzt vertünk a múlt évben?** A körmöcbányai és a bécsi pénzverő intézetek kimutatása szerint, a következő összegek verettek ki 1885-ben: K ö r m ö c z b á n y á n 1. Országos ezüstpénz: egy forintos darabok 1.672,086 darab 1.672,086 forint értékben. 2. Aranypénzek: Nyolcz frtos darabok = 20 frk. 266,928 darab 2.162,116,80 frt értékben. Négy frtos darabok — 20 frk. 62,267 darab 260,321,85 frt értékben. Egyszerű aranyok 4.80 frt 43 darab 206,40 frt értékben. Összesen arany 331,247 darab 2.422,645,05 frt értékben. 3. Réz váltópénz: egy krajczáros darabok 20,005,955 drb 4.294,790,60 frt értékben. A b é c s i pénzverő intézetben összesen 41,019,136 db pénz veretett ki 10.602,816,12 frt értékben; ebből 3.469,639 db ezüstforintos 3.549,740 frt értékben, 1.386,86,891 db levantei tallér 2.919,170,27 frt értékben, 501,544 arany darab 3.369,799,65 frt értékben, 4.661,062 db ezüst váltópénz 466,106,20 frt értékben, 31.000,000 darab rézpénz 10.602,816 frt értékben.

IRODALOM.

— „A népiskolai felügyeletről“ czimmel 172 oldalra terjedő tanulmányt bocsátott közre Regéczy József, n.-szombati tanár. Könyve két részből áll; az elsőben azt mondja el, hogy a mostani felügyeletnek mik a rossz oldalai; a másodikban pedig arról értekezik, miképen lehetne a felügyeletet a legjobban rendezni. Regé-

czy ellene van a laikus felügyeletnek, s iskolai kerületek felállítását sürgeti, melyek aztán iskolai vidékeket képeznének. Ezek élén állana a királyi felügyelő, a kit az állam nevezne ki a jelesebb körfelügyelők közül s bizna meg az ellenőrzéssel. A röpirat ára 1 frt. Kapható a szerzőnél.

— **Tompa Mihály** összes költeményeiből igen díszes kiállításban megjelent Mehner Vilmos kiadásában a 23—27-ik füzet. Ára egy füzetnek 35 kr.

— **Magyarország tiszti cím- és névtára.** Ilyen cím alatt hézagpótló művet bocsátott közre az országos statistikai hivatal a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi miniszter rendeletéből. Pontos tájékozást nyújt az összes hivatalok személyzeti viszonyairól. A mű tartalma rendkívül tágkörű. Felöleli az uralkodóházat, az udvart, a közös miniszteriumokat az összes magyar közigazgatási törvénykezési és egyházi hatóságokat, összes horvát hatóságokat; a függelékben az összes pénzügyi intézeteket és közlekedési vállalatokat, mindenütt az illetők teljes címével, hivatali rangjának és esetleg kitüntetésének kimutatásával. A címzett betűsoros névmutató egészi ki, melynek segítségével azonnal eligazodhatni a műben. A mű terjedelme 709 sűrűn nyomott quart lap.

Társulati Értesítő.

**A Szent-István-Társulat
választmányi ülése február 18-án.**

Elnökölt gr. Károlyi Sándor és gr. Apponyi Albert társ. elnökök.

Gróf Károlyi Sándor elnök kegyeletes szavakkal megemlékezett a Társulat nagyérdemű elhunyt alelnökéről, Tárkányi Béláról. Jelenté, hogy a társulat a temetésen három tagja által képviseltette magát. Javaslatba hozta és javaslatát általános helyeslés kísérté, hogy a társulat által az ünnepeltért csütörtökön, 25-én, reggeli 9 órakor az egyetemi templomban ünnepélyes gyásztisztviszletet tartassék. Barta Béla indítványára még határozatba ment, hogy a választmány jegyzőkönyvileg is fejezze ki fájdalomát az alelnök halála fölött, ki nem csak ritka egyszerűséggel vezette a társulat ügyeit, hanem azért anyagi áldozatokat is hozott. Ugy szintén határozottatott, hogy az egri főkapitányhoz részvétírat intéztessek, és az 1887-iki nagygyűlésen fölötté ünnepélyes emlékbeszéd tartassék.

Az ezen évi nagygyűlés a bibornok-hercegprímás ő emmentiaja hozzájárulásával márczius 18-án fog megtartatni. Programja is megállapítottatott.

A pénzügyi bizottság azon javaslatára, hogy könyvkészletünk azon része, melyből a raktárban még jelentékeny példányszám van, nagyobb árleengedéssel bocsáttassék áruba, — a választmány határozta, hogy az említett értékesebb könyvek bizonyos osztályokba csoportosítva, 50 százalék engedésével fognak áruba bocsáttatni. Hasonló százalék mellett bocsáttatik áruba az Encziklopedia és a Szentek élete. A mancumok mint papir adatnak el. E mellett gondja lesz a választmánynak, hogy intézeteknek, egyleteknek ajándékkönyveket is juttasson. Minderre nézve külön hirdetések fognak közzétettni.

A választmány elfogadta a pénzügyi bizottság azon javaslatát, hogy a tiszteleti tagokon kívül egyesek, kik öt új tagot gyűjtenek, egy tagilletmény árának megfelelő könyveket vagy képeket választhatnak; a kik tíz vagy több tagot gyűjtenek, esetéről-esetre nagyobb kedvezményben is fognak részesítettetni.

Azonfölül minden évben ősz táján felszólítandó a nm. püspöki kar, hogy a clerust a Szent-István-Társulatba való belépésre buzditani kegyeskedjék.

A bold. titkár özvegyének évenkénti 400 forint szavaztatott meg.

Jelentetett, hogy az utolsó választmányi gyűlés óta a következő rendes tagok léptek a társulatba, névszerint: Domnanovich Ferencz esp. kisboldogaszszonyi pléb.; Grabarich István völgyfalvi plébános; Peszlen Károly kismartoni káplán; dr. Schaurek Bódog pécsi lycz. tanár; Zsulyevics Márton pécsi káplán; Kovács Gergely, Toldy Gábor, Hatschek Vincze sz.-fer.-r. áld. Kecskeméten; Schmidt Ágost k. r. tanár Kecskeméten; Zárjeczky Viktor vespriáni karkáplán; Balázs Pál, Balázs András Bukarestben; dr. Esztégár Wartan József selimbriai érsek, mechitarista főapát Bécsben; Szekrényi Lajos csanádmezei áldozár; Rozsházy István kúrthi adminisztrátor; Duschek János tadosi plébános; Magyar József harczi lelkész; Anderle József tolnai káplán; Horváth István faddi káplán; Horváth Zoltán, Horváth József, Janecz Rezső, Mayer Imre eszterg. növendékpapok; Számord Ignác eszterg. káplán; Récey Farkas eszterg. tanár; Holló István sz.-fehértvári tanár; a sopron-szili kath. Olvasókör; Müller Károly kir. postatiszt Bpsten; Nádor Vincze postaigazgató a közlek. miniszt. postaosztályában, Virágh Gyula főv. II. ker. jegyző, Starke István főv. hitoktató Szelestey Géza főv. háztulajdonos dr. Kramolin Viktor kir. alügyész.

Könyvekért folyamodtak a soproni Orsolyaszüzek, Popovics Viktor ny.-madaí g. kath. lelkész, a sopron-szili kath. olvasókör. Az igazgató felhatalmaztatott folyamodóknak ingyenkönyveket küldeni.

Jelentetett, hogy a Szent László-társulat a boldogult titkár temetési költségeihez 53 frt 50 krral járult.

Ugyiszintén jelentetett, hogy Novákovics János volt társulati pénztárnok 100 frtos földtehermentesítési kötvényt ajánlott fel a társ. házra, azon óhajtságának kifejezése mellett, hogy a kath. közönség szólíttassék fel újra a társ. házra való adakozásra. A nagylelkű adományt a választmány köszönettel fogadta s ezt írásban is ki fogja fejezni; az adakozásra való felhívást pedig kedvezőbb időre kívánja halasztani.

Bemutattattak a francia ifjusági iratok, melyeket gr. Károlyi S. elnök azok számára, kik ifjusági irataink megírásában részt fognak venni, Párisból megrendelt.

Jelentetett, hogy dr. Haynald Lajos bibornok-érsek ő Eminenciája a társ. könyvtár számára megküldötte A kath. iskolaügy Magyarországon cz. mű II. kötetének I. részét. Mély köszönettel fogadtatott.

Továbbá jelentetett, hogy Oltványi Pál prépost Szegedről műveinek egy egy példányát följánlotta a társulatnak, s késznek nyilatkozik a nép- és ifjusági könyvek megírásában részt venni. Köszönettel fogadtatott.

Pénztáros jelentése szerint január 1-től február 18-ig a bevétel volt 10,816 frt és 29 kr, kiadás 10,577 frt 15 kr. Maradvány 237 frt 14 kr.

Az ügynök kimutatása szerint január hóban eladatott 32 415 könyv, 350 könyv, 328 egyes nyomtatvány, ebből készpénzben befolyt 4909 frt 29 kr.

A jegyzőkönyv hitelesítésére fölkértek Maszlaghy Ferencz és Bogisich Mihály vál. tagok.

KIMUTATÁS

a Szt.-István-Társulat igazgatóságához beküldött pénzekről.

	frt. kr.
Tóth János, Szeged.....	63 —
Várady Antal, Németség.....	6 30
Koncz Menyhért, Jászberény.....	72 45
Albert Ferencz, Gyulafehérvár.....	71 90
Spaller József, Brassó.....	25 20
Haskó József, Duna-Szerdahely.....	56 70
Mezey Rezső, Baja.....	18 90
Munkay János, Garamujfalu.....	53 55
Oldinger Antal, Bélabánya.....	22 05
Weber Antal, Magyar-Óvár.....	3 15
Horváth Imre, Szerencs.....	9 45
Gundy Miklós, Sásd.....	44 10
Hanny Gábor, Szegzárd.....	19 80
Szajbe János, Krasznabéltek.....	18 90
Major János, Kőszeg.....	25 20
Murkovits János, Alsó Lendva.....	18 90
Sipos József, Alsó-Bagod.....	6 30
Balázs Lajos, Vác.....	11 22
Beszterczey Ferencz, Barancs.....	12 60
Biloveszky Endre, Kassa.....	31 50
Latky József, Szabadka.....	78 75
».....	9 45
Pakó János, Kolos-Monostor.....	3 15
Vurdiés Ignác, Panonhalma.....	86 25
Schlosserik József, Losoncz.....	85 05
Jedlik Anyos, Győr.....	4 87
Szecsányi Gyula, Érsekújvár.....	79 42
Báró Vécsey Sándor, Kozma.....	3 15
Beck Ferencz, Niederhart.....	3 15
Filipits Lajos, Perlak.....	6 30
Szemethy Sándor, Csorna.....	53 35
Krempászky István, Szendrő.....	22 —
Dobóczy János, Egyek.....	3 15
Tompos Mátyás, Gelence.....	3 15
Babics László, F-Ujtelek.....	3 15
Kny Antal, Békés.....	3 15
Agoston Lajos, Bereczk.....	3 15
Tisler József, V.-Szt.-György.....	6 30
Simontsits, Gödöllő.....	3 15
Papp Albert, Baróth.....	3 15
Braun Ferencz, Szakállos.....	3 15
Várady Sándor, Németség.....	3 15
Nagy Antal, Apátfalva.....	18 90
Kabina Endre, Lédecz.....	47 25
Kisfaludy Zsigmond, Illésháza.....	28 35
Mórász Antal, Kéménd.....	50 40

	frt. kr.
Kertész József, Császár.....	31 50
Vალაშკა István, Horgos.....	44 10
Éder János, Derecske.....	12 60
Dr. Dreven Ignác, Pécs.....	152 81
Odray János, Gödöllő.....	12 60
Povedák János, T.-Szele.....	25 20
Csánk Béla, Veszprém.....	103 95
Fogarasy János, Gyulafehérvár.....	71 —

HIRDETÉSEK.

Brünni kelméket
elegáns
tavasz-éghajlatra
3,20 méter, azaz 4 bécsi rő-
fő, kivevő szelvényekben
4 frt 80 kr.-ért igen finom,
7 frt 10 kr.-ért legfinomabb,
10 frt 50 kr.-ért legesleg in-
valódi gyapjuszővelből
szállít az összeg postaután-
vétele mellett a hitelés és
szállítónak ismertet
SIEGEL-IMHOFF
Tuchfabrik, Niederlage
BRUNN
Nylatkozat: a főmehki szög
hála szállításának a vevők
reszéről nagy bizalommal ör-
vend. Ezt bizonyítja, hogy a
Siegel-Imhoff szög minta
nélküli megrendeléseknél is
kevés pénzért valóban a leg-
jobb árut szállítja.
De miután szédelgő czé-
gek **Brünni áruk** köpenye
alatt garanzálkodnak, a fő-
nebbi szög ennek ellenében
kivánatra **miutakat** is küld
ingyen es **bermentve.** 2-20

Mindenkinek szükséges

tudni, hogy mindennemű mű- és használati tárgyak szükséglete alkalmával hol kellessék tudakozódni s megrendelni, hogy pontos és solid kiszolgáltatásban részesüljünk. Az alólírott társaság képeket szállít kerettel vagy keret nélkül (katalogusok 400 képpel 20 kr. bérmentve) olajfestményeket, eletnagságu arcképeket 6 forinttól kezdve, oltárképeket, szentkeresztű képeket, társalada-képeket, védszenteket; a király és a királyné, a trónörökös és a trónörökösne olajfestményű arcképeket, szobrokat háromféle nagyságban 2, 3, 4 frttal, széles aranykerettel együtt. Ő felségeik mellszobrait 55 cm. magas finom bronzozva 4 frt s feljebb. Zászlókat s zászlóképeket, templomi felszereléseket, fém egyházi szerek, hangszereket mindennemű orchestronokat, aristonokat 15 frt 50 kr. krral, hangjegyeket 55 krral, Symphoneteket 6 frt 50 krral, zeneműveket sat. Ismétlélőknak jelentékeny árkedvezmények.

Képes árjegyzékek ingyen es bérmentve.

Szt. Lukács műegylet,

(19-20) Bécs I. Brandstätte 3.

Meglepően ható külső szer

Rheuma és köszvénynél

főzamadási és ütési daganatok, rheumatikus fejszakgatásoknál a

VÉDJEJY

REPARATOR.

A fővárosi kórházakban több száz kísérlet után, a »REPARATOR« oly kitűnő, mondhatni oly meglepő hatásának bizonyult, hogy az az állandóan alkalmazott gyógyszerek sorába vétetett föl. A Szt.-Rókus kórodában többi között oly esetekben is tétetett a »Reparator«-ral kísérlet, melyeknél megelőzőleg hónapokon át minden ismert mód és szer hatástalannak bizonyult, míg végre a »Reparator« alkalmaztatván, általa 3-4 nap alatt tökéletes gyógyulás lett elérve. A Sz.-Rókus-kórház II. orvosi osztályán a »Reparator«-ral 135 esetben tétetett kísérlet, melyek közül 9 esetben javulás, 126 esetben teljes gyógyulás éretett el. Ezen egy példa eléggé bizonyítja a »Reparator« rendkívüli hatását; ezért főlöseges a közönség köréből beérkezett bizonyítványokat nyilvánosságra hozni.

Egy nagy üveg ára 1 frt, kis üveg 50 kr. (23-30)

Főraktár: Budapest, VIII., Kálvintér. »Magyar korona« című gyógyszerár, honnan postai utánvé-
telrel is rendelhető. Azonkívül az ország legtöbb gyógyszerárában kapható. — Minden vidéki gyógytárban raktáram
van. Minden üveg fenti védjeggyel van ellátva, mire különösen figyelmet kérek fordítani.

KRIEGER GYÖRGY gyógyszerész, Budapesten.

Valódi villányi

vörös és fehér esemege-
borok literje 25, 30,
35, 40, 50 kr. Minta-
rendelvénny 10 literes
hordókban megrendel-
hető posta-vagy vas-
pálya-utánvét mellett.
Hordók gyári árakban
számíthatnak. Schön-
feld József, Villány.
(8-8)

Kiadja a Szent-István-Társulat (Lövész-utca 13-dik szám.) — Ideiglenes szerkesztő: Füssy Tamás.

Budapest, 1886. Nyomatott az Athenaeum r. társ. könyvnyomdájában. (Ferenziek-tere Athenaeum-épület.)